

Előfizetési árak:

Kész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével
szemben,
hová az előfizetések és a
lapszékküldésére vonatkozó
fölszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

Oktalan erőszakoskodás.

Pécs, 1899. december 18.

Dúl-fúl a kormányparti sajtó a függetlenségi párt akciója miatt, melyet ez a kvótajavaslat ellen megindított s tehetetlen dühében már annyira ment, hogy legutóbb már szószegéssel is vádolja az ellenzékét.

Hivatkoznak az év elején létrejött pártközi paktumra, a melyben a függetlenségi párt kötelezte magát, hogy nem gördit akadályokat a kiegyezési javaslatoknak a rendes parlamenti uton való elintézése elé s minthogy szerintük a kvóta-javaslat kiegészítő része a kiegyezési ügyek komplexumának, a függetlenségi párt megszegi adott szavát, mikor obstrukciót folytat e javaslat törvényerőre való emelése ellen.

Eltekintve itt attól, hogy a függetlenségi párt abban a paktumban kikötötte magának azt a jogot, miszerint a kiegyezési javaslatokat alaposan megvitathassa, a most folyó vitáról pedig nem lehet mondani, hogy a javaslat nagy horderejét tekintve eddig túlmént volna az alapos megvitatás határán, a legalaptalanabb ráfogás az, hogy a paktumbeli lekötöttség a kvóta-javaslatra is kiterjedt volna.

Hisz jól tudja azt mindenki, hogy a paktumban csak a gazdasági kiegyezésre vonatkozó javaslatokról volt szó, a melyekre nézve a függetlenségi párt annyira

álta a paktumban lekötött szavát, hogy még az alapos megvitatásra nézve főtartott jogát sem vette igénybe, hanem csupán elvi álláspontjának kifejtésére szoritkozott s így még maga is sietette az azok fölött való leszavazást, csak hogy a kormány által kötelezett ellenszolgáltatásokra minél előbb kerülhessen a sor, mert a kormány addig bele sem ment a kuriai bíráskodás s a választási törvény módosítása iránt tett ígéretének teljesítésébe, míg az ellenzék az utolsó betűig nem teljesítette a paktumban vállalt kötelezettségeit.

De a legnagyobb képtelenség azt állítani, hogy a kvótajavaslat kiegészítő része a kiegyezési ügyek komplexumának, mikor — éppen a kormánypart értelmzése szerint — a kiegyezési javaslatok csak azokra a közös érdekű ügyekre vonatkoznak, a melyeknek közossége a hatvanhetes törvény kifejezett rendelkezése értelmében nem következik a pragmatika szankcióból, hanem pusztán célszerűségi szempontból tétettek közöseké, míg a kvóta a pragmatikus közöseké folyománya s éppen ezért a kormány tiltakozott mindig leghatározottabban az ellen a fölfogás ellen, mintha a kvótamegállapítás és a kiegyezési javaslatok között bárminő összefüggés is léteznék.

Önmaga alatt vágja tehát a fát a kormány sajtója, mikor a kvótajavaslatot a kiegyezési ügyek komplexumába tartozónak vitatván, a függetlenségi pártnak szó-

szegést vet a szemére azért, mert ezt a javaslatot nem bocsátja keresztül birka-türellemmel.

De egyáltalán érthetetlen, hogy a kormány mért erőlteti ennek a javaslatnak a törvényerőre emelését, mikor Széll Kálmán is kijelentette szombaton a képviselőházban, hogy a kvótajavaslatból csak úgy lehet törvény, ha azt az osztrák parlament is elfogadja. Hogy pedig odaát január 1 ig el nem fogadják, az annyira fölötte áll minden kétségnek, hogy maga a felhivatalos sajtó hírszteli, miszerint erre való tekintettel a magyar kormány is le fogja vétetni a napirendről a tárgyalás alatt álló javaslatot.

És ennek dacára mégis hullanak a papiros-mennykővek a függetlenségi pártra s az erőszaknak egyik jelensége tűnik föl a láthatáron a másik után. Mert erőszakos rendszabálynak kell jelezni az ülések időtartamának meghosszabbítását is, hisz célja nem lehet más, mint a javaslat elfogadását még ebben az esztendőben kieroszakolni.

Fölfogta ennek a rendszabálynak ilyen intencióját Tallián Béla képviselőházi alelnök is s a szombati ülésen, mint egy kormányparti lap megjegyzi, „a közigazgatásból vett gyakorlattal” rövidesen véget vetett minden vitának. Hogy mit értenek nálunk a közigazgatásból vett gyakorlatnak, azt sajnos tudja mindenki; hogy

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

A legszeretőbb sziv.

Özvegy Terényi Jánosnének sok gondot okozott egyetlen fia, az Imre. Mióta férjét eltemette, aki őt nagyon zilált anyagi viszonyok közt hagyta hátra, a gyermek nevelése egészen az ő gyenge vállára nehezedett. Terényi Jánost a súlyos anyagi veszteségek miatt való bú döntötte a korai sirba. Nagyon szerette a a kártyát és ezt a szenvedélyét sehogy se tudta leküzdeni.

Sokat vesztett ő már életében a kártyán, hanem azért mégsem tért jobb utra. De végül egy szerencsétlen este annyira magával ragadta a szenvedély, hogy még súlyos adóságokba is keveredett.

Másnap e könnyelműsége miatt nagyon bántotta a lelkiismeret. Ha feleségére és kis fiára nézett, elfacsarodott a szive. De már annyi lelkierő nem volt benne, hogy összeszedve minden erejét, új pályán keresse a boldogulást. Teljesen megtört és nagy bánata rövid idő alatt sirba vitte.

Igy hát Terényiné egyedül maradt 10 éves fiával a fővárosban. Ő elkövetett mindent, hogy derék, istenfélő embert neveljen a fiából, de ez sehogy sem akart az anyai tanácsokra hallgatni. Mégis csak valahogy keresztül hajtotta őt az iskolákon, elannyira,

hogy még az érettségit is letette. De már tovább nem akarta folytatni tanulmányait és egy irodában nyert alkalmazást mint írnök.

Szegény özvegy Terényiné ugyan nagy tervekkel fűzött fiához. Szerette volna, ha ügyvédé képezteti ki magát, hogy valami közpályára lépve nagy nevet vivjon ki magának. De hiába, az anyai óhaj csak hiu álomnak bizonyult, mert az Imrében nem volt semmi önérték, semmi becsvágy. Csak léhaságokon járt az esze mindig.

A szegény anya bizony sokszor iparkodott őt jobb útra téríteni. De a sok szép szót, a sok jó tanácsot hiába fecsérte el. Falra hányt borsó volt az. Nem fogott az a könnyelmű fiún.

Az irodában mégis csak elvégezte valahogyan teendőit és annyira beleszokott a munkába, hogy lassankint a főnöke is megkedvelte és több bizalommal kezdett iránta viselkedni. Dr. Molnár Géza ügyvéd szigorú ember volt, de igazságos és akit egyszer megszeretett, azért kész volt még áldozatot is hozni.

A szegény anya feljött néha az ügyvédhez fia után tudakozódni, aki mindig szívesen fogadta és készséggel szolgált felvilágosítással. Az anya boldogan távozott, mert az ügyvéd úr mindannyiszor kijelentette, hogy meg van elégedve a fiával.

De dr. Molnár el is követett mindent, hogy embert neveljen a fiából, aki egykor

anyja támasza legyen. Igénybe vette képességeit minden kínálkozó alkalommal, de főleg csak azért, hogy azokat fejlessze. Mindenféle fontos megbízást adott neki, melyeknek Imre rendszeren emberül meg is felelt.

Egy ízben valami ezer forintos követelés lett volna behajtandó. Az ügyvéd habozás nélkül Imrére bízta a feladatot, aki gyorsan el is sietett azzal a határozott szándékkal, hogy dolgát elvégezve, visszatér az irodába.

Az illető intézetben az ezer forintot szó nélkül kifizették. Imre óvatosan tárcájába tette a bankjegyeket, nehogy elveszítse azokat és azzal elindult hazafelé.

Egy kávéház mellett elhaladva, melynek azelőtt törzsvendége volt, egy barátja jött vele szembe, aki ugyancsak megörült a találkozásnak. Kondor Miklós híres jogász volt, aki éjjel-nappal mulatni szeretett.

— Hát te hol jársz, Imre, kiáltott nagy vigan. — Ezer esztendeje nem láttalak. Ugy látszik kerülöd régi barátaidat és remete életet folytatasz.

— Nem éppen. De ügyvédi irodában dolgozom és egész nap el vagyok foglalva. Most is vissza kell sietnem.

— De már olyan nincsen, kiáltott a vig jogász. E találkozás öröme csak kocintasz velem. A kávéháznak törzsvendége vagyok. Gyere be! Megiszunk egy pohárka pálinkát.

Imre ugyan szabódott még mindig, de végül is engedett barátja kívánságának és az-

azonban azt az erőszakot, a melyet a közgazgatási gyakorlat elnevezés alatt ért a köztudat, mért kelljen alkalmazásba venni egy olyan javaslat keresztül hajtása érdekében, amely törvénynyé tőlünk független körülmények folytán úgy sem válhat, azt bizony vajmi kevesen értik.

Csak kombinálni lehet ennek oka felől, de ha ez a kombináció beválik, az csak kétszeresen igazolja a függetlenségi párt akcióját, a melylyel a kormány terveit keresztetni akarja. Mert a kormánynak akkor, mikor tisztán látja, hogy a javaslat annak képviselőházi elfogadása dacára törvénynyé nem válhat, ennek elfogadtatásával más célja nem lehet, mint a képviselőház szavazata képében megvinni Bécsbe Magyarország föltétlen meghódolását, hogy az ujév után törvény szerint okvetlenül megújulandó kvóta-alkudozásoknál kötött kezekkel legyünk kiszolgáltatva az osztrákok fosztogatásainak.

Ha a magyar képviselőház ugyanis ujév előtt megszavazza a 34.4%-os magyar kvótát, az új kvótaalkudozásnál a magyar kvótaküldöttség kiinduló pontja ezen az arányon alul nem állhat, mert hisz ezt az arányt a magyar törvényhozás már szentesítette; az osztrák kvótabizottság azonban biztonbátran visszatérhet előbbi 38%-os kiinduló pontjához, mert támaszkodhatik rá, hogy az ő törvényhozása azt a megállapodását, mely a magyar kvótát 34.4%-ra tette, nem fogadta el s azért kénytelen most ennél is magasabb arányt követelni.

Aztán majd az lesz a dolog vége, hogy ugyanazokból a politikai okokból, a melyekkel a gazdaságilag és pénzügyileg igazságtalan 34.4%-ot megokolták, majd belemegyünk még magasabb kvóta elfogadásába; mert ha egyszer már elhagytuk a számítások biztos alapját s áttértünk a politikai mérlegelés sikamlós talajára, akkor

zal a komoly elhatározással, hogy negyedóra mulva visszatér az irodába, belépett a kávéházba.

Ott bezzeg nagy örömmel fogadták a régi cimborák. Maguk közé ültették és mindenikkel kocintania kellett. A szilvóriumos poharak egymásután ürültek ki.

— Hát egy kis huszonegyest nem próbálunk-e meg, Imre? szólalt meg ekkor Kondor Miklós. Hiszen már ugyanis oly rég nem kártyáztunk együtt. No, a viszontlátás öröme.

A sok szesz már Imre fejébe szállott. Nem is szabódott. Rögtön elfogadta az ajánlatot és leült kártyázni.

Haj, a mámor rossz tanácsadó. Imrének is kár volt oly sűrűn ürítenie a szilvóriumos poharakat, mert ha nem iszik, akkor nem is feledkezik meg annyira magáról, hogy a más pénzével leüljön kártyázni.

Eleinte nyert és így még vérszemet is kapott. Egyre merészebben játszott, nagyobb betéteket rakott és a mikor már egészen megragadta a játékdűh, megfordult a szerencse kockája és veszteni kezdett. A nyereség csakhamar eluszott és a rá bizott pénzhez nyult.

Annyira uralkodott már rajta a sokáig féken tartott szenvedély, hogy megsem tudta fontolni minő nagy bűnbe keveredik. Csak akkor ocsudott fel mámorából, mikor a reá bizott pénzt az utolsó krajcarig elvesztette.

De iszonyu ez az ébredés! Mit tett? Gyalázatos bünt követett el. Szégyent hozott szegény öreg anyja fejére.

Kábultan kelt föl és távozott a kávéház-

eltévesztettük szem elől azt a végső határt, a melyen túl mennünk nem szabad.

A mikor tehát a függetlenségi párt akciója megakadályozza azt, hogy a magyarok az új kvótaalkuba kötött kézzel menjenek bele, akkor ezt az akciót erőszakos rendszabályokkal megakadályozni valósággal bűn a nemzet ellen, mely azonban sikerülni az egyszer nem fog, mert az ellenzék el van határozva a küzdelmet minden dühöngés, minden rágalmozó gyanúsítás dacára a legnagyobb erélylyel folytatni a végleges diadal kiküzdéséig.

Vármegyei közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1899. december 18.

Baranyavármegye törvényhatósági bizottsága december hónapban rendszerint szokott tartani egy rendkívüli közgyűlést, melyen a szükségessé vált szakbizottsági választásokat és egyéb halasztást nem tűrő ügyeket intéz el. Ily rendkívüli közgyűlése volt ma a vármegyének, mely iránt azonban éppen a fentebbi okoknál fogva nem valami nagy volt az érdeklődés. Mintegy félszáz bizottsági tag jelent meg, a kik elég gyorsan, minden hosszabb vita nélkül hallgatták meg a tárgysorozatot, úgy, hogy a 88 pontból álló napirend még déli harangszó előtt letárgyalatott.

Báró *Fejérváry* Imre dr. főispán pontban tíz órakor foglalta el az elnöki széket s üdvözölvén a megjelent bizottsági tagokat, a közgyűlést megnyitottnak nyilvánította. Napirend előtt ki sem kívánván felszólalni, mindjárt a tárgysorozatot vették elő, melynek kilenc első pontjában különböző bizottsági

választások

foglaltattak.

A közgazgatási bizottságból a folyó év végén kilépő öt tag, ugymint: *Benkő Gyula*, *Driesz Lajos*, *Hinka László*, *Halvax József* és *Országh Lajos* helyébe szavazólapokkal történt a választás.

A főispán a szavazatszedő bizottság elnökévé *Sey László* kir. tanácsost, tagjaivá *Je-*

ből. A Duna felé vette útját. Haza nem mert menni anyjához, mert az bizonyosan leolvasott volna arcáról mindent.

Ez alatt az irodában főnöke várta Imrét, de végül is megsokalta a hosszas várakozást. Nem az ezer forint miatt aggódott, mert gazdag ember lévén, nem sokat törődött azzal az összeggel, de annál jobban bántotta őt az a gondolat, hogy kedvenc irnoka letévedt a becsület utjáról.

Késő délutánra járt az idő. Dr. Molnár nem ment a rendőrségre, hogy följelentse szerencsétlen irnokát, hanem csak várt abban a reményben, hogy előbb-utóbb valami hirt fog hallani felőle.

Ekkor beállított hozzá özvegy Terényiné. — Itt van a fiam? kérdezte színéből kikelve.

— Nincs, felelt dr. Molnár erősen szemügyre véve az anyát. Rögtön észrevette, hogy csak az anyai aggodalom hajtotta ide, de a bűnről mit sem tud.

— Hát hol lehet? töprengett az anya. Még ebédre sem jött haza. Csak nem érte valami szerencsétlenség.

Az ügyvéd redőkbe vont homlokkal elgondolkodva nézett maga elé. Most már mittevő legyen. Földulja-e örökre az anya nyugalmát? Megmondja-e neki, hogy fiát be fogja börtönöztetni, mert megérdemelte.

A legszeretőbb szív, a busongó anyai szív kiült a szerencsétlen asszony szemébe és lefegyverezte az ügyvéd haragját. Nem, e szegény nő fejére nem fog szégyent hozni.

szenszky Ferencet és *Stajevits* Jánost, jegyzőjévé pedig *Vadnai* Jenőt hívta meg s a szavazólapok beszédese tartamára a közgyűlést felfüggesztette.

Egy negyed óra mulva készültek el a szavazással, a mikor is a szavazatszedő bizottság elnöke kihirdette az eredményt a következőkben:

Benkő Gyula 49,
Driesz Lajos 48,
Halvax József 25,
Országh Lajos 50,
Hinka László 50,
Gállos Ede 8,
Darázsy Ödön 15,
Vaniss Sándor 2,
Pakuszy Gyula 2

szavazatot kaptak. Ennek alapján a főispán kihirdette az eredményt, hogy *Benkő Gyula*, *Driesz Lajos*, *Halvax József*, *Országh Lajos* és *Hinka László* a közigazgatási bizottság tagjaiul 1900—1902. évekre megválasztottak.

Az igazoló választmányt alakították meg ezután az 1900. évre. A főispán a bizottság elnökévé *Német Lipót*ot, tagjaivá *Hinka László*t, *Jeszenszky Lajos*t és *Krasznay Jenő*t nevezte ki. A közgyűlés tagokká beválasztotta *Nagy Jenő*t, *Országh Lajos*t, *Simonfay János*t, *Vadnai Jenő*t és *Sey László*t.

A lovatató polgári bizottság elnökeivé az 1900. évre megválasztottak:

a 37. számú kerületbe (székhelye Pécs)

Driesz Lajos;

a 36. számú kerületbe (székhelye Pécs)

Mándi Samu;

a 34. számú kerületbe (székhelye Baranyavár) *Visy Lajos*;

a 35. a) számú kerületbe (székhelye Mohács) *Német Lipót*;

a 35. b) számú kerületbe (székhelye Siklós) *Országh Lajos*.

A jegyzői szigorlat vizsgáló bizottság tagjai lettek három évi mandátummal: *Koszi*s Kamill és *Simonfay János*.

Az állandó bírálóválasztmányba az elhalt *Forray Iván* helyére megválasztott *Seeh Károly*.

Az állandó népnevelési bizottságba beválasztottak dr. *Kaufmann József* és *Szeifricz István* helyére: jánosi *Engel Gyula* és *Keserits Ferenc*.

Az egészségügyi bizottságba beválasztott *Szeifritz István* helyére *Keserits Ferenc*.

Bezárta az ajtót és elmondta özvegy Terényinének a történeteket. De megjegyezte azt is, hogy fia eddig becsületesen megállotta helyét az irodában és a mai eset érthetetlen előtte. Mind a mellett a törvény teljes szigorát éreztetné a magáról megfélekedett fiatal emberrel, de tekintettel az anya fájdmájára, eltekint e szándékától és csak azt kívánja, hogy az ezer forintot — akár részletekben is — térítse meg és a fia ne jöjjön többé az irodába.

Özvegy Terényiné sokat sirt és még többet hálálkodott. Végre is azonban eltávozott az irodából. A mint kilépett az utcára, nem tudta, hogy merre forduljon. E nagy városban merre bujdokolhat az ő fia?

Sokáig járt-kelt az utcákon. Már a gázlángokat is meggyújtották, ő még mindig bolyongott. Jól megnézett minden fiatal embert abban a reményben, hogy fiára ismer benne.

Igy jutott el a Dunapartra. Hirtelen csak villamos áram futott testén keresztül. A Dunába bámulva a parton egy fiatal ember állott. Hirtelen odarohant és erősen megragadta.

— Fiam, fiam! sóhajtott sirva.

Az anya megjelenése óriási hatást gyakorolt a szerencsétlen fiúra. Szépen visszatért a lakásukra. Elhanyagolt tanulmányait újra kezdte és kisebb részletekben megtérítette főnöke kárát. Az anyai szív mentette őt meg az emberiség számára.

—nyi.

Az *árvahási* választmányba szintén a fentebbi helyére megválasztották *Sey* Lászlót. Végül a *vármegyei kórházi* bizottságba három évi mandátummal *Hinka* László választott be.

A választások ezzel bevégeződve, a tárgysorozat tizedik pontjával

egy kormányrendelet

felolvasása következett. A belügyminiszter elrendelte ugyanis, hogy a vármegye közönsége már most intézkedjék az iránt, hogy a megyei számpénztári számadások és mérleg a folyó évről legkésőbb a jövő év május elsejéig felülvizsgálat és jóváhagyás végett hozzá felterjesztessenek.

Lehel Győző első aljegyző előadja, hogy e tekintetben az alispán már intézkedett is, a mennyiben a gyámpénztári hivatalban a hivatalos órákat meghosszabbította.

Tormay Károly alispán bejelenti, hogy ha szükséges, meg fogja ezentúl is hosszabbítani a hivatali időt, hogy a rendeletnek eleget tehessenek.

A közgyűlés ezt tudomásul vevén, következtek az állandó választmány jelentései. Mindjárt elsőnek

egy új állás

szervezése került szönyegre. Ugyanis az alispán egy *állandó kiküldetésben levő* (ambulans) *számvevői* állás szervezése iránt tett javaslatot. A megye községi pénztárainak ellenőrzése végett szükséges ez állás szervezése, mely 2400 korona fizetéssel, 560 korona lakbérrel és 1200 korona utiátalánnyal lesz egybekötve. Természetesen államsegélyt kérnek hozzá, mivel a megye közönsége terhére ez új állás — az tgyis sok teher miatt — nem lenne rendszeresíthető.

A közgyűlés az alispáni javaslatot elfogadván, az állás rendszeresítését kimondta s az állami javadalmazás kinyerése végett a belügyminisztert megkeresni elhatározta.

Ezután az állásra vonatkozó szabályrendeletet olvastak fel, melyből kitűnőleg a megye 375 községének pénztára felett kell vizsgálatot teljesítenie az ambulans számvevőknek.

Stajevits János és *Tormay* Károly alispán szóltak a szabályrendeletre, mit a közgyűlés változatlanul elfogadott s jóváhagyás végett a belügyminiszterhez felterjeszteni határozott.

A *községi közmunkáról* alkotott szabályrendeletnek a kereskedelmi miniszter által megkivánt módosításai elfogadtatván, következett

a vármegyei gyámpénztár

1898. évi számadása és mérlege. E szerint a pénztárnak a múlt évben 1.451.296 frt követeleése és 1.479.802 frt tartozása volt s a feleslegből 6828 frt a gyámpénztári tartalékalaipot illeti s cda beutalványozandó.

A jelentés tudomásul vétetvén, a *mágo-csi árvatár* átadásáról szóló jelentés következett, mivel a 14-ik tárgyat, a mezőgazdasági alap jövő évi költségvetését le kellett venni a napirendről, minthogy az csak ma délután, tehát a közgyűlés után, készült el a mezőgazdasági bizottság kebelében. A mágo-csi árvatárról szóló jelentés elfogadtatván, *Szentpály* Sándor volt közigazgatási gyakornoknak kérévénye, melyben kéthavi fizetés és lakbér kiutalványozását kéri, elutasított, mert a vármegyének nincs ilyen segélyekre alapja.

Varga Alajos tb. tiszti főügyésznek, egy törvényhatósági bizottsági tagválasztás alkalmával, mint kiküldött választási elnöknek, fölmerült bérkocsi költsége megtérítése iránti kérévényét a közgyűlés elutasította. Azonban megbizta az alispánt, hogy javaslatot tegyen, hogy ily esetekben mi legyen az egyöntetű eljárás.

Özvegy *Németh* Józsefné, vármegyei árvaszéki irnok özvegyének elhalt férje utáni temetési költségeikül, az öngyilkossá lett *Németh* József egynegyedévi fizetését, 138 forin-

tot utalványozott ki a közgyűlés, miután a kérévényező igazolta, hogy férjét ő temettette el.

Vassdénnyey Kálmán, vármegyei közigazgatási díjnokot — állása megszűnve — 360 forint évi nyugdíjjal nyugdíjazta a közgyűlés a jövő évi január 1-től kezdve. Következett erre egész csomó

községi ügy,

melyeket sorban jóváhagyott a közgyűlés. Azonban elutasította *Kis-Dárda* község kérévényét egy regálekötvény ügyében, továbbá *Vasas* község határozatát a halottkémi és vágatási biztosi állás betöltése tárgyában. *Német-Bóly* községnek szintén ily határozatát részben jóváhagyta ugyan, de a halottkémi díjakat esetenként 1 koronában állapította meg. Ugy szintén megsemmisítették *Darázs* község határozatát a róm. kath. tanítói és harangozói fizetések rendezése tárgyában.

Ezután elfogadták a *községi munkás segélyalapok* létesítése és kezelése tárgyában alkotott s 15 szakaszból álló szabályrendeletet. Tudomásul vették, hogy a *vaiszlói* körjegyzőséghez segédjegyzői állás rendszeresített, 300 frt állami és 100 frt községi hozzájárulással s a községek szervezési szabályrendelete ezek szerint módosított. Jóváhagyták *Mágo-cs* község szervezési szabályrendeletének módosítását. *Ó-Bánya* községet a faiskola tartása alól felmentették s *Albert* János és neje gyámpénztári tartozása ügyében 385 frtot a tartalékalaip terhére leirtak. *A kaposvári siket-néma iskolának* egyszersmindenkorra 100 forint segélyt szavaztak meg s *Mohács* nagyközség vásári és helypénzdíjszabása módosítását jóváhagyták. E tárgyhöz *Driesz* Lajos és *Sey* László a jóváhagyás ellen, *Stajevits* János és *Tormay* Károly alispán — a jóváhagyás mellett — szóltak hozzá, a mi bevezetése volt egy nagyobb vitának, a mit a

gyakori árvatári leírások

idézték elő. Ugyanis a tárgysorozat 49-dik pontja ismét egy árvatári hiánynak a tartalékalaipból való leírása volt. *Hesz* János és neje püspöklaki lakosok után felmúlt 357 forint gyámtári hiány leírása volt ez, mihez *Stajevits* János, *Jeszenszky* Lajos és *Driesz* Lajos szóltak hozzá s végre is a leírást a közgyűlés jóváhagyta.

Több apróbb ügy elintézése után egy törvényhatósági bizottsági helynek

pótválasztás

utjáni betöltése következett. Ugyanis *Reisz* Boldizsár, himesházai kerületi törvényhatósági bizottsági tag elhalálozván, helyét be kell tölteni. A pótválasztásra a *jövő évi január hó 25-dikét* tűzte ki a közgyűlés s a választás vezetésére elnökül *Csima* Lajost, helyettesül *Csida* Gyulát jelölte ki a közgyűlés.

A törvényhatóságok levelezései között Szolnok Doboka megye ismert átiratát az *idegen képviselőjelöltek* ellen: egyszerűen tudomásul vette a közgyűlés, valamint a jó *Trencsén vármegye* ama naiv megkeresését is, hogy a Keleti tengert a Fekete tengerrel kössék össze — bizonyára a *Vág* folyam érdekében, az Odera és a Duna segítségével. Hontvármegyének a *pálinkaivás* korlátozása és a *közegészségügy államosítása* tárgyában kelt megkereséseit — *Tormay* Károly alispán és *Horváth* István mérnök felszólalásai után — pártolólágot vették tudomásul.

A *kolozsvári néprajzi muzeum* kérévényét 300 frtos alapítvány megszavazása iránt elutasították, mert — *nincs pénz*. A szegénysorú *tüdöbetegek szanatórium egyesületének* ágyalapítvány létesítése iránti kérévényét pedig függőben hagyták arra az időre, ha — *lesz pénz*.

Ezzel a 88 tárgyból álló tárgysorozatot háromnegyed tizenkettő után öt perccel le-tárgyalván a közgyűlés, a *főispán* a jegyzőkönyv hitelesítésére az alispán elnöklele alatt *Sey* Lászlót *Horváth* Istvánt és *Nagy* Jenő tiszti főügyészt kérte fel s a közgyűlést e szavakkal zárta be :

— Boldog karácsonyi ünnepeket kívánok!
A közgyűlés a főispán éltetése mellett oszlott szét.

Az ujévi tisztelgések megváltása.

Pécs, 1899. dec. 18.

Pécs város szegényügyi választmánya a következő felhívást bocsájtotta ki:

„Kérelem az uj-évi tisztelgések megváltása céljából.

Alulírott választmány bizalommal fordul Pécs szab. kir. város emberszerető polgáraihoz, hogy az *uj évi tisztelgéseknek kegyes adományaikkal való megváltása által a kitűzött cél megvalósítását* előmozdítani sziveskedjenek.

A kitűzött kettős cél pedig: a nagyközséget az uj-évi tisztelgésekkel járó zaklatásoktól megkímélni és a téli időszakban kiválóan *ínséget szenvedő házi szegények* nyomorán enyhíteni.

Kegyes adományokat a következő urak szivesek elfogadni:

Aidinger János, kir. tan. országgyűlési képviselő, *Angyán* Aurél, szt.-Ferencrendi zárdafőnök, *Bedő* testvérek, kávéháztulajdonosok, *Berczelli* István, kat. főmérnök.

Berger Lajos, a »Royal« hávéház tulajdonosa, *Blaskovits* István, kir. ítélő-táblai elnök, *Bánffay* Simon, kir. tanácsos, kir. közjegyző, *Butykay* Ádám, ezredes, a m. kir. pécsi 19. honvéd gy. ezred parancsnoka, *Bolgár* Kálmán, állami anyakönyvi felügyelő.

Dr. Czirer Elek, Pécs szab. kir. város tiszti főorvosa, *Czirják* Ignác, szegény választmányi tag, *Daempff* Imre, városi bizottsági tag, *Dischka* Győző, kir. főreáliskolai igazgató, *Dr. Dobszay* Antal, kanonok.

Dobszay Antal, szegény-választmányi tag, *Dollinger* András, vendéglős, *Domján* Izidor, könyvkereskedő, *Döbrössy* Alajos, c. kanonok, tanítóképezdei igazgató, *Dragonescu* Döme, kir. tan., pénzügyigazgató.

Eckensberger György, ezredes, a m. kir. pécsi 8. honvéd huszárezred parancsnoka, *J. Engel* József, fanagykereskedő, *Engel* Lajos utóda, könyvkereskedő, *Erreth* János, ügyvédi kamarai elnök, *Dr. Erreth* Lajos, kórházi igazgató.

Ily. Erreth János, gyógyszerész, *Erreth* Kálmán, bőrgyáros, szegény-választmányi tag, *Eizer* János, kereskedő, szegény választmányi tag, *Frank* János, gyógyszerész, *Göbel* Kálmán, gyógyszerész, szegény-választmányi tag.

Graumann János, szegény választmányi tag, *Gyimóthy* Gyula, szegény választmányi tag, *Hanny* Gábor, kanonok, *Hinka* László, püspöki jogtanácsos, *Hirschfeld* Samu, sörgyáros.

Hartl Ferenc, a polgári kaszinó elnöke, *Horváth* Antal ev. ref. lelkész, *Horváth* Géza, szegény választmányi tag, *Höfler* János, bőrgyáros, *Incédy* Dénes, főgimnáziumi igazgató.

Ivánovics József, vendéglős, *Jakab* Imre, a Scholz sörház vendéglőse, *Jeskó* Lajos, ág. ev. lelkész, *Justus* Miksa, a kereskedelmi ifjusági kaszinó elnöke, *Kadis* Ernő, gyógyszerész.

Károly Ignác, budai-külvárosi apát-plébános, *Kammerer* Ferenc, a »Pécsi takarékpénztár« igazgatója, *Kondor* Béla, felső kereskedelmi iskolai igazgató, *Kovácsfi* Kálmán, a m. kir. államépítészeti hivatal főnöke.

Kindl József, a pécsi kölcs. segélyző-egylet vezérigazgatója, *Kiss* József szegény választmányi tag, *Klingenberg* Jakab, az izr. fuiskola igazgatója, *Kristót* József, bányatelepi plébános, *Koszi* Kamill, megyei főjegyző.

Dr. Krasznay Jenő, a pécsi »Nemzeti Kaszinó« igazgatója, *Krausz* Mór, bankár, *Krausze* Ignác, városi bizottsági tag, *Lenkei* Lajos a »Pécsi Napló« szerkesztője, *dr. Lechner* János kanonok.

Labrencz Gusztáv vendéglős, *Littke* József, a pécsi keresk. és iparkamara elnöke, *Magenheim* József, belvárosi plébános, *Mestrics* Imre,

szegény választmányi tag, Mihályffy Lajos, püspöki uradalmi számvevő.

Mihályffy Árpád, a katolikus kör igazgatója, Mihálovics Antal, igazgató-tanító, Mihálovics György vendéglős, Nick Károly, pilseni sörcsarnok tulajdonos, Opris Péter, posta és távirda igazgató.

Ott Márton, szegény választmányi tag, Oroszy Sándor, cukrász, Papp József, szegény választmányi tag, Pataky Lucidus, az irgalmas rendház-főnöke, dr. Peris Ármin, főrabbi.

Pleininger Ferenc, a »Pécsi Figyelő« szerkesztője, Pozsgai József, kanonok, Rásky Mihály, kir. járásbíró, Rátkovics Ferenc, városi bizottsági tag, Rausch József, szegény választmányi tag.

Rézbányai János, a »Pécsi Közlöny« szerkesztője, Reberics Imre, polgári leányiskolai igazgató, Reeh György, tanácsos, nőegyleti titkár, Reinfeld Imre, városi bizottsági tag, Repics Vince, igazgató tanító.

Rozsics Sándor, igazgató-tanító, Ribics Máté, vendéglős, Salamon József, kir. tan., tanfelügyelő, Sável Kálmán, kuriai bíró, kir. törvényszéki elnök, Schabhüttl Hugó, vendéglős.

Schapringer Gusztáv, bankár, Schlauch Imre, építész, Schmelcz Ferenc, szegény választmányi tag, Schneider István, felügyelő igazgató, Schönherr Mihály, a »Nádor« szálloda tulajdonosa.

Sebők Gyula, vendéglős, Sillay Béla, vendéglős, Schiller József, az »Otthon« kávéház bérletje, Spiesz János kanonok, szegényügyi választmányi elnök, Szalay Dezső, a XIV. ker. kulturm. hiv. főnöke.

Szeifritz István, kanonok, dr. Szeredy József, kanonok, Sziebert Nándor, ügyvéd, Tamásy Ferenc, szegény választmányi tag, Taizs József könyvnyomda tulajdonos.

Dr. Tichy Ferenc, szegény választmányi jegyző, Tiszay Dezső, szinigazgató, Tormay Károly, alispán, Troll Ferenc, v. püspök, kanonok, Udvarnok Győző, ezredes az 52. gyezred parancsnoka.

Ullmann Károly bankár, Walter Antal, kanonok, Varga Elek a »Központi Takarékpénztár« igazgatója, Vaniss Sándor, főszolgabíró, Vaszary Gyula, főkapitány.

Vörös Hádor forgalmi főnök, Wiesner Rajmár bányagazgató, Wolesszky Károly, vasuti állomás főnök, dr. Wurster József, kanonok, Zeisz József, vasuti főmérnök.

Zsolnay Vilmos, gyáros, Zsilinszky József, vendéglős, Zsiga László gyógyszerész.

A gyűjtés eredménye az adakozók nevével és az általuk adott összeg kitételével f. évi december hó 31 én kibocsátandó kimutatásban közöltetni fog.

Miért is fölkeretek a gyűjtő urak, hogy gyűjtő izeiket a befolyó pénzzel együtt, legkésőbb e hó 30-ig Magenheim József plébános urnak átadni sziveskedjenek.

Kelt Pécsen, 1899. évi december hó 12-én. Pécs sz. kir. város szegényügyi választmánya nevében. Spiesz János s. k. elnök. Dr. Tichy Ferenc s. k. jegyző.

E felhívást a legmelegebben ajánljuk mindenki figyelmébe. A város szegényügye ugyanis olyan állapotban van, hogy éppen nem tudja kielegíteni a sok szegény istápolását. Váltás tehát meg mindenki az ujévi ajándékozást azzal az összeggel, melyet e címen a szegényügy oltárára áldozni mindenkinek emberbaráti kötelessége!

H i r e k.

Pécs, 1899. december 18.

Hétfői levél.

Kedves szerkesztő úr!

Nem tudja kérem, mikor kezdődik nálunk a korcsolyázás?

Mert én már igen-igen szeretnék korcsolyázni, ha volna hol.

Tudja, igen unalmas ám néha az élet.

Még jó, hogy tegnap délután elmehettem a karácsonyi vásárra, mert másképp megegett volna az unalom.

Az este unalmamban még filozófiai olvasmányokra is ráfanyalodtam. Mutatóul ime itt küldök egy keveset maguknak, a címe: »Zsenik menedéke«.

Egy amerikai milliomos — hol is történhetnék másutt? — egy óriási menedékházat építtetett az elzüllött zsenik számára.

Ez a speciális emberfaj, a züllött zsenik fajtája ma már látszólag erősen megritkult. A Csokonayak és Póe Edgárok ma már nem csatangolnak a tivornyák gőzében és hosszú haju, beesett szemü lumpok láttára nem dobban meg áhitatos tiszteletben a filiszter sziv.

Ma már a közcsodálat szobor-talapzatain perfekt uriemberek diszelegnek, a kik angol ruhákat hordanak, a kaszinóban vacsoráznak és kilencvenes bukással játszanak kalábriaszt.

Pedig a züllött zsenik csak látszólag ritkultak meg. Ma is mámoros hangon osztják őket a csapszékekben a lángész és tomboló keserűség ekszcentrikus keverékeit; csak hogy ma már nem veszi észre őket a világnézetében megváltozott publikum.

Mert mi a Zseni?

Az emberagynak véletlen fejlettsége, mely megelőzi az általános uralkodó gondolkozást.

A Zseni avultnak látja azt, a mit a tömeg ujtásképen üdvözöl és meglátja a jót abban, a mit a tömeg a máglyán éget el.

Ha e fejlett észnek nem az alapos tudás, komoly készség, törhetlen akaraterő a fegyverzete, akkor a Zseni csak gáncsolni tud mérhetlen keserűséggel; de mert az emberiség gépezetében egy szemernyi hájtörő többet ér száz fogaskeréknél, nem tud érvényesülni. — elzüllik És a züllött Zseni nem alkot, csak lelkének apró részeit hullatja önkéntelenül.

Csoda-e, ha a mai rendnek mértani formáiba nem tud beilleszkedni a züllött Zseni szabálytalan alakja?

Ma már a Zseni nem gerjeszt tiszteletet, csak ha rendszabta formákat ölt. A Zseni csak előny az életharcban, de nem bálványozott kiváltság. Az Erő immár nem lakozik szentségtartóban, hanem járomba fogva dolgozik.

És a Zseni, a ki pálinkás butikokban züllik, nem kap többé szobrot, csak menedékházat — amerikai milliomosoktól.

Nos, úgy-e szép?

Hát ilyen olvasmányokkal üztem el tegnap az unalmamat. Melyhez hasonlókat kíván:

Britt Annika.

Napirend 1899. december 19-én.

Naptár: kedd, dec. 19. — Róm. kath.: Nemezius. — Prot: Nemezius. — Görög-kei.: (dec 7.) Ambrus. — Zsidó: Tebeth 17. — Nap kél 7 óra 47 perckor; nyugszik 4 óra 6 perckor. — Hold kél 7 óra 11 perckor este; nyugszik 9 óra 35 perckor reggel.

Időjárás. Kikötés a központi meteorológiai inctzet jelzése szerint: Jelentékeny csapadék nélkül fagy pont körüli hőmérséklet várható.

Zenekerdelők hangversenye a Vigadóban este 8 órakor.

színház: »Rigoletto«, opera.

— (Személyi hir.) Hetey Sámuel megyés püspök tegnap d. u. fél 3 órakor a gyorsvonattal Budapestre utazott.

— (Jótevény vásár.) A pécsi jótevény nőegylet, tegnap délután 2 órakor tartotta meg évi rendes jótevény vásárát a városi tornacsarnokban. Délelőtti fél tizenkét órakor a jótevény nőegylet meghívása folytán Dr. Fejérváry Imre dr. főispán, Tormay Károly alispán, Koszits Kamill vár. negyei főjegyző, Majorossy Imre polgármester, Nendtvich Andor helyettes polgármester, Tróber Aladár városi főjegyző és városunk számos előkelő családja látogatta meg Ugyanekkor mutatták be a vásárt a sajtó képviselőinek is. A »Pécsi Jótevény nőegylet« vásárának sátorai valóságos kis paradicsommá varázsolták a város tornacsarnokát. A terem egy részét a

pompás és pazar fényvel diszitett karácsonyfa foglalta el, s a falak mentén köréje csoportosultak az egyes sátorok. Első volt a »baba« sátor, hol remek fénydiszben a szebbnél szebb babák növelték az érdeklődést, mellette állott az élő állatok sátora, hol csirkék, kacsák, tömött libák, szalagos diszszel, remek kosarakban kivántatták magukat. Ezt követte a »Vad-kereskedés«, hol szintén izléses lomb és szalagdiszben öz, nyulak, vadkacsa, fogoly vártak a szerencsés nyerőre. A vadkereskedés mellett a norinbergi áruk sátora állott, hol a legremekebb norinbergi áruk voltak nyerhetők. Majd három szintén remekdiszítésű sátorban a vegyes tárgyak voltak kiállítva. Nem mulaszthatjuk el, hogy a »Pécsi Jótevény Nőegylet« lelkes rendezőbizottságának a jól megérdemelt teljes elismeréssel ne áldozunk ama óriási fáradságért és munkáért, melyet nekik az egyes beküldött tárgyak megszerzése és diszitése okozott, bár csak az képes eme nagy fáradsalmak kellő méltánylására, ki tüzetesen végig nézte a vásár egyes sárait. A nyereménytárgyak száma meghaladta az ezeröttszázat, mi nem csak a nőegylet rendezőbizottságának, hanem városunknak a szegények sorsával törődő jótevény közönségének is érdeme. Az egyes sátrakban az elárúsítást: Sável Kálmánné a nőegylet elnökneje, Hinka Lászlóné nőegyleti alelnökne, Reeh György városi tanácsnok nőegyleti titkár, továbbá: Angyal Pálné, Bócz Alajosné, Berecz Károlyné, Bodó Aladárné, Dekleva Vilmosné, Deutsch Kornélné, Eizer Jánosné, Friedl Károlyné, özv. Ferenczy Istvánné, Herbert Jánosné, Jobst Béláné, Kindl Józsefné, özv. Kereky Mihályné, Lujzer Viktorné, Leipzig Antalné, Lenkei Lajosné, Littke Józsefné, Majorossy Imréné, Németh Gyuláné, Piacsek Gyuláné, Schwabach Zsigmondné, Scholtz Gyuláné, Zsolnay Imréné teljesítettek. Délután két órára volt kitűzve a vásár kezdete, fél kettőkor azonban már özönével tódult a közönség a tornacsarnokba, hol Vaszary Gyula rendőrfőkapitány, Oberhammer Antal tb. főkapitány vezetése alatt Kovács Antal ügyeletes rendőrbiztos számos rendőr és tűzoltó tartották fenn a rendet, s panaszra e tekintetben nem is volt ok. Csak lassan, kisebb csoportokban bocsátották be a közönséget, mi által nem csak a túlszűfoltást és tolongást kerülték el, hanem az ily vásároknál szokásos visszaéléseket is. A vásár a közönség óriási érdeklődése mellett, délutáni fél öt órakor véget ért. Az összes bevétel 954 forint volt.

— (Jégzajlás.) Pakson — a nagy hideg miatt gyorsan beállott jégzajlás következtében — megrekedt egy propeller, öt vontató gőzös és vagy husz uszály. A vontató gőzösek közül kettő a dél német társaság tulajdona. Az illető igazgatóság által Paksra küldött hivatalnokok megvizsálták a helyet, a hol a hajók állanak és úgy találták, hogy a helyzet veszedelmes lehet különösen az uszályokra nézve, mert a jegék közvetlenül surolhatják az oldalakat, mi által könnyen megtörténhetik, hogy léket kapnak és a több mint száz ezer forint értékű gabonával együtt a Dunába süllyednek. Azért azt határozták, hogy ha az idő nem fordulna olyanra, a melyben a hajók tovább mehetnek, az uszályokból a gabonát kirakják.

— (Iskolásgyermek felruházása.) Az a jótevény, nemes példa, mely a szegény iskolásgyermek felruházása érdekében a Scholz-fele sörcsarnok asztaltársasága és Ribics Máté vendégeinél a múlt évben karácsonyra oly szép eredményre vezetett, hogy a begyűlt fillérekből mintegy 30 szegény iskolásfiút és leányt ruházhattak föl teljesen, — követésre indította Schober István vásártéri vendéglős humanus érzelmeit s ez idén ő is perselyt állított fel, hogy abba ugy a helybeli valamint vidéki jövő-menő vendégei a szegény

iskolás gyermekek felruházása céljára filléreikkel tetszésük szerint adóznak. A humanus cél iránt fogékony vendéglős és törzsvendégeinek igyekezetét az idei első évben is szép siker koronázta, a mennyiben a begyűlt összegből 10 szegény iskolás fiút ruházhattak föl teljesen, tetőtől talpig. A gyermekek közt a ruhakiosztása s azok beöltöztetése tegnap (vasárnap) délután 4 órakor ünnepélyesen ment végbe, hol a törvényhatóság képviselőjében jelen voltak dr. Tróber Aladár főjegyző, Hillebrandt és Ruepprecht Nándor városi bizottsági tagok; továbbá Zelms Gyula, Varga János, Ruepprecht István, Ribás János, Emich Gusztáv, Klobučár Mihály, Oertel Győző, Romeisz Ferenc, Tomanek Adolf, Dienesz György és mások. Szvácsek Mihály a felső vámbáz utcai iskola igazgatója, szívéhez szóló beszédet tartott a gyermekeknek a szeretetről és a jó emberekről, kik filléreiket összeadva a mai örömdományban, teljes felruházásban részesítették a ruhátlan szegény iskolásokat. Buzdította őket, hogy egykoron ők is gyakorolják tehetségük szerint az irgalmasság cselekedeteit és intette őket hálaérzelmeik kifejezésére a jó emberek iránt, kiket megélték szívből. A felruházottak nevében Windheim János szobrásztanonc mondott hálás köszönetet. A jótétemény boldog részesei voltak: Könye László IV. o., Pécs József III. o., Deli Gyula II. o., Linczab József II. o., Szvácsek Jenő II. o. felsővámbáz-utcai iskolai tanulók, Darnay Béla III. o., Fábián Andor II. o. és Plank Ferenc II. o. szigetkúlvárosi tanulók, Windheim János szobrásziparos tanuló és Ferich Béla ministrans fia. A szegény iskolások felruházási ünnepélye a Ribics Máté féle vendéglőben dec. 21-én csütörtökön d. u. 4 órakor és a Scholz-féle sörcsarnokban dec. 24-én (vasárnap) ugyancsak 4 órakor fog megtartatni.

— **(Köszönet nyilvánítás.)** A »Matessa« és »Rudolinum árvaház« részéről köszönetét és hálás elismerését fejezi ki a gondnokság, azon zsák lisztért, melyet karácsonyi ajándékkép küldött »a sertéshizlalda társasága« igazgatósága. Ugy szintén az eddig beküldött karácsonyi diszeket, valamint ez uton küldendő ajándékokat is nagy köszönettel fogad a főnöknő (Pappövelde-utca 20. sz.) Az árvák részére adakozók névjegyzékét a helyi lapokban karácsony után közölni fogja a gondnokság.

— **(A jogakadémia fél éve.)** A pécsi püspöki jogliceumban a m. kir. belügyminiszternek rendelete folytán, az első fél év nem mint eddig januárban, hanem karácsonykor ér véget. A karácsonyi szünet ez évben január 7-ig tart. Az előadásokat holnap. kedden fejezik be s ekkor kezdődik az indexek aláírása is.

— **(Alapítvány.)** Pozsgay József kanonok huszezer koronás alapítványt tett, melynek kamatai a káptalani öt gazdasági kerület legszegényebb szolgálói között osztassanak szét. Pozsgay kanonoknak rövid idő alatt ez már a harmadik tekintélyes összegű alapítványa.

— **(Felülfizetések.)** A »Pécsi Jogász-Segélyező Egylet« f. hó 9-én tartott felolvasó estélyén a következő felülfizetések történtek: Dr. Szeredy József 5 frt. Dr. Egry Béla, dr. Mihályffy Ernő 3—3 frt. dr. Késmárky István, dr. Bors Emil 2—2 frt. dr. Mutschenbacher Viktor, dr. Jellasi István, Hoffmann Lajos 1—1 frt. Kovácsics Károly, Krausz Lajos 50—50 kr. A rendezőség ezutón is köszönetet mond a nemeslelkű adakozóknak.

— **(Pénztárvizsgálat.)** Tormay Károly alispán tegnap délelőtt, mint értesülünk, pénztárvizsgálatot tartott a vármegyei főpénztárban, melyen Igalics Radivoj vármegyei főpénztárnok, Gyenes Kletus főszámvevő,

Nagy Jenő vármegyei főügyész és a gyám-pénztár vizsgálatánál Jeszenszky Lajos árvaszéki elnök vettek részt. A pénztárvizsgálatot tartó alispán mindent a legnagyobb rendben talált.

— **(Felgyógyult főbíró.)** Szombaton este megjelent lapunkban értesítettük olvasóinkat, hogy Vaniss Sándor a pécsi járás főszolgabírója megbetegedett. Mint örömmel értesülünk, a főbíró állapota annyira javult, hogy vasárnap már elhagyta a szobát s ma reggel elfoglalta hivatalát.

— **(Halálhír.)** Gedő Aladár, ráckozári körjegyző, tartalékos hadnagy, életének 29-dik évében Ráckozáron, hosszas szenvedés után, pénteken meghalt. Az elhunyt fiatal körjegyző fia volt Grosch Henrik, nyugalmazott ráckozári körjegyzőnek s atyja nyugalomba vonulása után 1895-ben választották körjegyzővé. Temetése ma délután 3 órakor volt Ráckozáron nagy részvét mellett. Elhunytáról a következő gyászjelentést vettük: »Grosch Henrik ráckozári nyugalmazott körjegyző úgy a maga, mint kis Tibor unokája s a nagyszámu rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel jelenti, hogy szeretett fia Gedő Aladár ráckozári körjegyző, cs. és kir. tart. hadnagy f. évi december hó 15-én d. e. 9 órakor élete 29 ik évében hosszas súlyos szenvedés után gyászosan elhunyt. A drága halott hült tetemei f. évi december hó 18-án d. u. 3 órakor fognak a ráckozári ág. ev. hitv. temetőbe örök nyugalomba tétetni. Ráckozár, 1899. december hó 16-án. Áldás és béke poraira! Özv. Riegelman Mária napa. Riegelman Hermin és férje, Molnár Nándor sógornője, illetve sógora. Gedő Tibor fia. Grosch Henrik atya. Grosch Gizella és férje, Becht Henrik, Grosch Irén és férje, Kurc Sámuel. Gedő Győző testvérei, illetve sógorai.«

— **(A mezőgazdasági bizottság.)** ma délután 3 órakor ülést tartott a vármegyháza közgyűlési termében, Országh Lajos bizottsági elnök elnökle alatt. A bizottság tagjai azonban nem jelenvén meg határozatképes számban az ülést elhalasztották s annak újabb határidőül 1900. évi január hó 3-ik napját tűzték ki, amikor is oly felhívással hivatnak meg a tagok, hogy tekintve a tárgysorozaton levő elintézendő ügyek fontos voltát, minél nagyobb számban megjelenjenek.

— **(Az új koronautyész.)** Hammesberg Jenő, budapesti főügyész, a király az igazságügyminiszter előterjesztésére koronautyészszé nevezte ki.

— **(Új kuriai bírák.)** Istvánffy József, temesvári és Fittler Imre, pozsonyi ítélőtáblai bírák, a magyar királyi Kuriához számfelletti bírákká kinevezettek.

— **(A Gerjovics-ügy.)** Megirtuk annak idején, hogy a vármegye alispánja, mint elsőfoku fegyelmi hatóság Gerjovics József, főlfüggesztett somberek körjegyzőt három rendbeli fegyelmi ügyből kifolyólag 50 frt pénzbírságra ítélte. A közigazgatási bizottság Gerjovics főlfüggesztése folytán abból az okból, mert egy negyedik ügyben a vizsgálat befejezése nincsen, az összes fegyelmi ügyek pedig egy határozatban bírálendók el: megsemmisítette az alispán határozatát. Gerjovics ezt a határozatot is megfőlfüggesztve, a belügyminiszter azt helybenhagyta ugyan, de megszüntette Gerjovics főlfüggesztését és elrendelte állásába való visszahelyezését, abból az okból, mert a főlfüggesztésben előreláthatólag nem fog oly határo-

zat hozatni, a mely a vádolt körjegyzőt állásától való elmozdítással fenyitene.

— **(Az adóhivatal köréből.)** A pécsi m. kir. pénzügyigazgatóság Feil István pécsváradi lakost a pécsváradi kir. adóhivatalhoz díjtalan adóhivatali gyakornokká nevezte ki.

— **(Beteg aprómarhák.)** Mind gyakoribbak lesznek a panaszok, hogy a falusi emberek passzus nélkül hozzák be a pécsi hevívárosra a két-három hetes malacokat. Mint-hogy így könnyen beteg állatot bocsáthatnak áruba, mely husnak élvezése az emberi gyomorra káros következményekkel járhat, a vidéki gazda közönséget ez uton is figyelmeztetjük, hogy apró marháikat passzus nélkül ne vigyék be a pécsi vásárra, mert ellenkező esetben meg lesznek a rendőrség által egészségügyi kihágás címén büntetve és az apró marháikat azért mégsem adhatják el és a passzust mégis be kell szerezniök. A passzus nem más, mint egészségügyi igazolvány, a melyre a malacok, vagy más apró marhák eladásánál okvetlen szükség van.

— **(A pécsi munkásképző-egylet)** folyó hó 31-én (vasárnap) a Scholz féle sörcsarnok összes helyiségeiben dal-, humorisztikus- és táncdal egybekötött Szilveszterestélyt rendez. Belépti díj: személyenként előre váltva 40 kr., a pénztárnál 50 kr.; családjegy 1 frt, a pénztárnál 1 frt 20 kr. — Tagoknak csakis az egylet helyiségében váltva 30 kr. Kezdeté este pont 8 órakor. A zenét Tóth József zenekara szolgáltatja. Jegyek előre válthatók: Csapó István cukrászdájában, Petrovics Dezső fodrászüzletében, Jakab Imre vendéglősnél (sörház), valamint az egylet helyiségében (Gyar-u. 7. sz.) Világposta közlekedés. Felülfizetések köszönettel vétetnek és hirlapilag nyugtáztatnak. Műsor: 1. Földmivelők indulója. Éneklő a dalkör. 2. Megtörtént az más-
kor is. — Es g'schieht nicht zum ersten Mal. Magyar-német kuplé, éneklő ifj. Kirsteier János. 3. A »Vadember« szállodában, vagy: A halászok rejtelméi. Kép egy új történetéből. Ezt rögtön kuplé követi, éneklő Hizó Menyhart. 4. Viharban. Férfikar. Éneklő a dalkör. Szünet Diszletváltozás. 5. Gyorsan kötött házasság, vagy: egy glogováci schváb nagyzo-lásai. Nagyvárosi életkép 1 felvonásban. 6. Az elvesztett kapukulcs, vagy: Az utcán rekedt férj. Humorisztikus magánjelenet, kuplékkal. Előadja Decsy 7. Az ó- és új század. Képlet görög-tűzfénnyel.

— **(Betörő asszony.)** Sepsén a napokban fényes nappal betörték Huszár Ferenc ottani lakos házába. A betörő az ablakon át hatolt be a lakásba s elemelt onnan vagy harminc forint értékű ruhaneműt. A megindított nyomozás során kiderült, hogy a betörést Oszwald Erzsébet, egy férjétől különválva élő asszony követte el, mert másképp nem tudott pénzt szerezni magának. A betörő asszony ellen most a bíróság folytatja a vizsgálatot.

Művészet, irodalom.

A színészet állandósítása Pécsen.

Pécs, 1899. december 18.

A színügyi nagybizottság tegnap a városháza közgyűlési termében ülést tartott, melyen a színészet állandósításának Tiszay igazgató által felvetett eszméjét tárgyalták. Mint már lapunkban annak idején közöltük, színigazgatónk azzal az eszmével foglalkozik, hogy a színészetet Pécsen, más városok mintájára, állandósítsa s e célból városunkban egy nyári szinkört építtessen. Ezt a tervet a színügyi albizottság pártolólággal terjesztette a nagy színügyi

bizottság elé, hol az elnöklő polgármester felhívására Tiszay direktor bővebben is kifejtette tervét.

E szerint a színészetnek a vidéki nagyobb városokban leendő állandósítására az impulzust maga a belügyminiszterium adta meg, mert eltekintve a színigazgatókra a nyári vándorlásokból háruló kellemetlenségektől és anyagi veszteségektől, a színészet színvonalának emelése szempontjából is szükséges színészeink számára minél több helyen állandó otthont teremteni. A társulatok folytonos vándorlása ugyanis a színészeknek a különböző társulatok közti folytonos hullámzását is idézte elő, úgy, hogy alig veszik kezdetüket a téli színi-évadok, a színészeknek máris az képezi a gondját, hogy hova szerződjenek a következő évadra, pedig még sem nekik, sem a közönségnek nem volt elég idejük egymást megismerni.

De a színigazgatók anyagi erejét is kimeríti a vándorlás, mert bármily jó nyári állomásaik legyenek is, az elkerülhetetlen, hogy a nyári vándorlásra pár ezer forintot rá ne fizessenek. Ezért Tiszay elhatározta, hogy követve más városok: Arad, Debrecen, Kassa, Szeged, Miskolc példáját, a színészetnek Pécsen is állandó otthont teremtsen. Ebből a célból akár a város által kijelölendő, akár általa megszerzendő telken alkalmas nyári színikört építtet s a várostól e vállalatához csakis erkölcsi támogatást kér.

Mikor ezt a tervét megvalósítani akarja, számításba veszi azt is, hogy a közönséget az egész éven át tartó színelőadások kifárasztának s azért két hónapon át társulatát minden esetre szabadsággal s így május és szeptember hónapokban színelőadások nem lennének. A színikört azonban úgy szándékozik építtetni, hogy annak földszinti nézőtere — mint ez a külföld több színikörénél is szokásos — lovardai körönddélre átalakítható legyen s így ott május hónapban cirkusz előadások lennének tarthatók. A nyári színelőadások június, július és augusztus hónapokban tartatnának, de hogy itt is változatosságban legyen része a közönségnek, csupán a téli műsorba be nem illeszthető, rövidebb és könnyebb műfajú darabok kerülnek színre, váltakozva látványosságokkal és más felvonásközi mutatványokkal. Mint-hogy a mondott nyári hónapokban a fővárosi színházak szünetelnek, könnyű lesz a műsorsűrű vendégszereplésekkel is élni s a vigszínházról, népszínházról, magyar színházról egész ensemblét vagy egyes vendégszereplőket, sőt az opera balletkarát is közönségünknek bemutatni.

De a színikörben való tartózkodást a nyári viszonyoknak megfelelően lehetőleg kényelmessé is kell tenni, hogy a közönségnek olyan kellemes esti tartózkodási helyül szolgáljon, a hol megszokott kedvteléseiben nem korlátozva üdülhessen és szórakozhassék. E célból a színikör úgy építendő, hogy a dohányzás a tűzbiztonság veszélyeztetése nélkül megengedhető legyen s buffet is álljon rendelkezésre, mely a közönségnek frissítőkkal szolgáljon.

Az igazgató meg van róla győződve, hogy az ilykép berendezendő színikör elég vonzóerőt fog gyakorolni a közönségre s nemcsak azoknak fog kellemes időtöltést szerezni, a kik nyáron át is a város falai közt kénytelenek maradni, de időközönként be fogja csalogatni a szőlőbéli villák üdülőit is. De még abban az esetben is, ha eleinte az egész nyári vállalkozás deficitel zárulna, megnyugodnék benne, a direktor, mert deficitre a nyári vándorlásokon is kell számítani s ha már nyaranta rá kell fizetnie a direktorságra, hát szívesebben fizeti rá itt, mint másutt, legalább a társulat logyaszta révén az a város látja hasznát, a mely annak a társulatnak állandó otthonául fog szolgálni.

Elsőnek az ekként előterjesztett tervhez J. Engel József szól hozzá s annak az aggodalmának adott kifejezést, hogy a nyári színi-

előadások esetleg a téli évad rovására fogják a közönséget kimeríteni. A mennyiben ez aggodalma nem válnék be, ő is örömmel üdvözli az igazgató vállalkozását s ahhoz úgy a színi-bizottságnak, mint a városi hatóságnak erkölcsi támogatását, de csakis az erkölcsi támogatást, megadandónak tartja.

A következő felszólalók: *Egry Béla dr., Szilasi Zsigmond dr., Pleininger Ferenc, Ráth Mátyás, Lenkei Lajos* nem osztották ez aggodalmát, mert a tapasztalás bizonyította, hogy nyaranta a cirkuszok és orfeumok Pécsen mindig nagy látogatottságnak örvendtek s a téli színiévadnak mégsem ártottak. Már pedig nem szabad szem elől téveszteni azt a nagy erkölcsi vívmányt sem, a mely az orfeumok és zengerájoknak ily módon lehetővé váló kiközösítésével járni fog.

Azért valamennyi felszólaló örömmel üdvözölte Tiszay igazgató tervét s az erkölcsi támogatás iránt előterjesztett kérelmét pártolta.

Majorossy polgármester is szívből üdvözölte a vállalkozó direktort s köszönetet mondott neki, hogy ez eszme megvalósításával úgy a színészet emelésén, mint a város érdekeinek előmozdításán is fáradozik. Figyelmezteti azonban a bizottságot, hogy a városnak eddig a cirkuszok helypénze révén tetemes jövedelme volt, a mely a színikörnek biztosítandó erkölcsi támogatás mellett megszűnnék, mert akkor külön lovardaengedélyeket adni nem lehetne. Ezt a jövedelmet azonban a város alig nélkülözhetné, azért az igazgató által tervezett egy hónapi lovarda-előadások után a helypénz szintén megfizetendő lesz a városnak.

Többen hozzászóltak ehhez a kérdéshez s az volt az általános vélemény, hogy az az elmaradó cirkusz-helypénz nem lehet oly jelentékeny, mikép azt a város ne nélkülözhetné, főleg, ha tekintetbe vesszük, hogy a színészet állandósítása révén a város közvetett haszna okvetlenül fölér az elmaradó csekély bevételhez; azért határozatba ment, hogy a Tiszay igazgató által kért erkölcsi támogatás mellé még annak kieszközlése iránt is előterjesztés tétessék a város közgyűléséhez, hogy az építendő színikörben tartandó cirkusz-előadások után helypénz ne szedessék.

○ **Rigoletto.** Legutoljára a berlini Theater des Westensben láttam Rigolettót, Berlin legújabb és legnagyobb színházában, hol estéről-estére csak operát adnak és a hol Poroszország leghíresebb dalművészei a szerződött tagok. És mondhatom, hogy a porosz világváros színpadja után a pécsi színpadon is jólesett hallanom a dramai fordulatokban oly gazdag és Verdi minden zenetudását felölelő remek operát. A szombat esti opera előadás díszére válhatnék bármely magyarországi színháznak és leszámítva a mellett a szereplők kisebb botlásait, a főszereplők valósággal brilliroztak.

Szekula Sárkát kell a szereplők közül első sorban megdicsérnünk, a ki az idén részesült az első hozzáillő nagyobb szereposztásban. Gildát énekelte kellemes csengő hangján. Kedves jelenség volt *Szekula* Sárka és a második felvonásban Mezeyvel (Rigoletto) énekelte kettősét nyílt színen megtapsolta a közönség. Gerster Etelkától, a híres kassai származású olasz énekesnőtől, a ki hangjával hirt, dicsőséget és aranyokat szerzett, hallottam egy estélyen Berlinben Gildát énekelni. *Szekula* Sárka éneke szívhez szóló volt, játéka is finom és kedves. Nem helyezem egyenrangba Gerster Etelkával vagy más nagy világvárosi színésznővel, a kiket hallani alkalmam volt, de azt konstatahatom, hogy Pécs igényeinek teljesen megfelel és óhajtjuk, hogy hasonló nagy szerepekben minél többször élvezhessük kellemes hangját és kedves játékát.

Mezey Rigolettoja kabinetalakítás volt. Telve dramai erővel, kitűnő alakítást produkált *Szekula* Sárka és *Mezey* uralták a helyzetet. A legszebb részletekett a legmegkapóbb jeleneteket művésziességgel játszották meg. *Kozma*,

mint *Matua* hercege kissé rekedten bár, de azért elfogadhatóan énekelte. »Az asszony ingatag« című remek részletet kellemes tenorjával, érces hangjával kifogástalanul énekelte, sőt egy ízben meg is kellett ismételnie. *Tiszay* Dezső, öblös mélyhangjával, a tőle megszokott jó játékkal alakította *Sparafucilot*, a bérgyilkos bravót. *Tibor* Lóri, mint a bravó nővére a negyedik felvonásban nem minden túlzás nélküli ingatag nőt mutatott be. A többi kisebb közreműködőknek is elismeréssel kell adóznunk, csak a férfikar mintha még nem tanulta volna be jól énekszámait.

Simandy József karmestert illeti a legnagyobb dicséret, az ő zenei tudásának, fáradságot nem ismerő buzgóságának köszönhetjük, hogy Pécsen oly sok év után ismét viszont láthattuk *Rigolettót*. Az ügyes rendezés *Tiszay* direktor jó izlését dicséri.

Reméljük, hogy még több ily sikerült opera előadásban is lesz részünk. (Np.)

○ **Vasárnapi előadások.** Tegnap délután zsufolt ház előtt *Kontinak* egyik bájos zenéjü operettje: a „*Talmi hercegnő*“ került színre igen jó előadásban. *Darius* herceget *Nádasy* József pompásan alakította s »ez nem járja« című kupléjával oly hatást és zajos tetzést ért el, hogy ötször hívták a lámpák elé. Feleségét, *Mirabellát Nagy Vilma* alakította, míg *Gastont Mezey Andor*, kinek szintén teljes elismeréssel kell adóznunk. *Margaréta* hercegnő szerepében bájos alakítást nyújtott s szép énekszámaiért zajos tapsot aratott *Szekula* Sárka, míg *Lévay* Sárka is dicséretet érdemel *Ivonne* szerepében. Igen jó volt mint *Kazimir Kozma* István. A vidám elemet a mi két derek komikusunk, *Sarlay* és *Németh* képviselték, kik aztán ki is tettek magukért a közönség kacagtatása dolgában. A karszemélyzet is — eltekintve a férfikar némi tulbuzgóságától — elég jól működött.

Este *Vidor Pálnak* „*A veres sapka*“ című népszínműve került színre közepes ház előtt. Azonban ennél többet nem is érdemelt az előadás, mely szokatlanul vontatottan ment. Ami az egyes szereplőket illeti, határozott dicséretet érdemel *Sebestyén Géza* *Ambrus* István szerepében. Szerepét nagy közvetlenséggel s oly természetesen játszotta meg, hogy eme alakításából is kiértett a fiatal színész szorgalmas és törekvő volta. *Ambrus* *Bátosiné* elég jól alakította. *Könyves* Jenő játszotta *Ambrus* Jánost. Alakítása minden természetességet nélkülözött, túl pathetikus volt s igen bájos elhitetni a publikummal azt, hogy egy nyers természetű, tagbaszakadt, rusztikus embernek drámai kitörései, oly »előkelők« legyenek mint azt tegnap este *Könyves* Jenő jónak látta alakítani. Ugyan ez a szemrehányás illetheti *Jeszenszky* Irént is, ki dacára annak, hogy pesti leányt játszott, mégis tulságosan enyhén bánt a drámai hatással. Anikó szerepében *Baróthi* Irma dicséretre méltó alakítást nyújtott. Igen kedves két alak volt *Lévay* Sárka (Juci) és *Kozma* István (Szél Matyi), ki mintha csak népszínmű alaknak született volna, oly hiven játszotta meg a fiatal parasztleány minden hibáit és erényeit. Igen jó, bár kissé öreg honvédet alakított *Bátosi*, Fésüs Mihály szerepében. *Nádassy* József is teljesen megfelelő volt a tanító szerepében. *Sarlay* Kornél mint egyházi, némi túlzásokba esett. *Németh* János pedig igen kacagtató alakítást nyújtott *Szurok* csizmadia szerepében. *Köszeginek* szívből gratulálunk ahhoz a herceg kis babához, kivel tegnap este a három éves kis Irmát játszatta el. A kis csöpség olyan édes volt kised szerepében, hogy pusztán megjelenésével is könnyeket fakasztott a publikum szemében. A rendezőnek tegnapi egyedüli érdeme, hogy a darab tíz óra előtt véget ért. (H. E.)

○ **Bakó László** — mint „*Falurossza*“. Érdekes színházi estben lesz része a publikumnak f. hó 27-én. »*Falurossza*« kerül nálunk színre, melyben »*Göndör* Sándor« szerepét *Bakó* László fogja alakítani. Bár mily furcsának hangozzék is a dolog, ami jeles

dramai színészünk mégis el fogja követni ezt a színházi excentricitást, s már e hét elején *Simándy* karmester vezetése mellett elkezd tanulni a népszínmű nótáit.

○ **Strogoff Mihály utazása Moszkvától Irkuckig.** Verne Gyulának szerdán és csütörtök este színre kerülő nagy látványosságára valóban kíváncsiak vagyunk — eltekintve attól, hogy a darabot csak nem régen is adták színházunkban. — Tiszay nagy áldozatok árán szerezte meg a „Strogoff” eredeti diszleteit, melyekkel annak idején a népszínházban számos előadást ért meg nagy siker mellett s a melyeket mi még nem láttunk — dacára, hogy a darab mint említünk már több ízben került színre nálunk — már pedig e gyönyörű látványosság az eredeti diszletek nélkül vajmi kevés élvezni valót nyújt. A munkásszemélyzet már napok óta fáradozik a diszletpróbákkal s így valószínű, hogy a kiállítás is fényesen fog sikerülni. A darab 10 képből áll és pedig 1-ső kép: *Az orosz cár bálján.* 2-ik kép: *»A nisni novgoródi országos vásár.* 3-ik kép: *»Találkozás a feher medvével az Ural hegységben.* 4-ik kép: *»Strogoff találkozása anyjával és menekülése Omszkból.* 5-ik kép: *»A légbe röpitett táviróhivatal és a tatárok élet-halál harca.* 6-ik kép: *»A boszuszomjas áruló sátorában.* 7-ik kép: *»A tatar khán táborában Strogoffot megvakítják.* 8-ik kép: *»Az áruló meggyilkolja szeretőjét az irkucki hercegi palotában.* 9-ik kép: *»Utazás tuta- jón az égő folyón és menekülés a jégtáblák között.* 10. kép: *»Az ostromlott város rém napjai, az áruló halála s a boldogság kezdete.* A vándorképek: *»A kék hegység,* *»A tatár khán áldozatainak koponyái,* *»A jégpalota,* *»Irkuck lángok között.* A szereplők szintén nagyban készülnek az előadásra, melyet *Németh János* rendez. A főbb szerepeket: *Könyves, Bátosi, Sebestyén, Hadrik A., Veszpréminé, Jeszenszky, Delli, Nádasz, Németh* és *Sarlai* játsszák.

Előfizetésre való felhívás.

Az 1900-dik esztendőben lapunk *huszonnyolcadik évfolyamába* lép. Ez a tekintélyes idő, mely lapunknak a közönség szolgálatában eltöltött multját teszi, felment bennünket attól, hogy hosszabban számoljunk be programunkról. Ha mégis megteszszük ezt, ezzel csakis *közönségünknek azt a kitüntető bizalmát* akarjuk meghálálni s a jövőre is biztosítani, melylyel lapunkat hosszú pályafutásában mindenkor körülvette. És teszszük azért is, hogy úgy a *politikai, mint a városi ügyekben eddig folytatott önálló, független, személyi kultuszt nem üző, intézményeknek alá nem rendelt, egyedül csak a magyar nép és közönségünk érdekeit tekintő működésünket* a jövőre nézve körvonalazzuk.

Egy negyedszázadot meghaladó időn keresztül küzdött lapunk már eddig is a *függetlenségi eszme szolgálatában* s ebben a küzdelemben kitartásra buzdította nemcsak a közönségnek folyton gyarapodó támogatása, hanem lelkesítette az a törhetetlen meggyőződésünk is, hogy a *függetlenségi eszmének* előbb-utóbb diadalmaskodnia kell.

És ez esztendőben a mi nagy politikai események történtek, a mi politikai vívmányokat megkapott a magyar nemzet, azok kivívásában az *oroszánrész a függetlenségi eszme híveit, az ellenzéket illeti. E függetlenségi eszme hívei vagyunk mi is, kik a legjobb erőnkhez mérten kivettük részünket abból a harcból, mit az ellenzék a jogért és igazságért folytatott.*

Má egyedül csak a *függetlenségi és negyvennyolcas párt képezi a politikai ellenzéket* s mert a hatalom gyakorlásában szigorú ellenőrzés nélkül könnyen letévedhetnek a hatalom emberei a jog és igazság ösvényéről, ma és a jövőben kétszeres szükség van a *függetlenségi pártra, hogy a magyar nép és magyar állam politikai és közgazdasági érdekeit megóvja. Lapunk a függetlenségi eszme szol-*

gálatában állván, továbbra is az ellenzék hű harlostársa lesz s ezt a feladatot a jövőben is egész odaadással fogja teljesíteni.

A jövő évben erős politikai harcokra van kilátás. Ezekben mindenkor függetlenül, a negyvennyolcas ellenzék magasztos eszméinek megfelelőleg fog lapunk küzdeni s hogy e küzdelemben minél nagyobb diadalokat vívhassunk ki pártunkkal együtt, azért kérjük a független érzelmű olvasó közönség pártfogását.

Városi és megyei helyi ügyekkel ezután is behatóan fogunk foglalkozni az országos politika mellett. Itt is az *őszinte igazmondás és a város s a megye érdekeinek szem előtt tartása* fog bennünket ezután is — mint eddig — működésünkben vezérelni.

Az ország és külföld nevezetesebb eseményeiről s az országgyűlésről szóló távirati tudósításainkkal megelőzzük mindenkor a fővárosi ujságok közléseit. *Hirrovatunk ezután is élénk és változatos tartalmu lesz.* Közöljük minden csütörtökön este megjelenő számunkban a *pécsi kir. táblai Értesítőt* is, a mi nem csak az ügyvédekre, de minden ügyes-bajos félre nézve is aktuális fontossággal bír, kinek bármily jogügye a kir. táblához kerül. *Tárca-rovatunkban s jövőre is könyvalakban közlendő regényekkel* bőven gondoskodunk olvasóink szórakoztatásáról is, szóval mindent elkövetünk, hogy minden tekintetben kielégítsük olvasóközönségünknek egy a *modern igényeknek megfelelő napilaphoz* fűzött várakozását.

Előfizetési árak:

Lapunk előfizetési ára, mely az összes napilapok között a legolcsóbb, a következő:

egész évre	10 frt.
félévre	5 frt.
negyedévre	2 frt. 50 kr.
egy hónapra	— » 85 kr.

Vasárnaponként megjelenő népies heti kiadásunk előfizetési ára:

egész évre	3 frt.
félévre	1 frt 50 kr.
negyedévre	— » 75 kr.

Az előfizetés legcélszerűbben postautalvánnyal eszközölhető. Előfizetések a „Pécsi Figyelő” kiadóhivatalához (Pécs, Mária-u. 1. sz. a.) küldendők.

Mutatványszámokat kívánatra bárhová küldünk. Hazafias tisztelettel

a
„PÉCSI FIGYELŐ”
szerkesztősége és kiadóhivatala.

Folyó sz. 81. Idénybérlet 81. sz. Páratlan bérlet.

Nemzeti Színház.

Kedd, 1899. december 19-én.

RIGOLETTO.

Opera 5 felvonásban. Zenéjét szerző Verdi J. Rendező Tiszay.

SZEMÉLYEK:

Herceg Rigoletto	Kozma Mezey	Sparafucilo Magdalena	Tiszay Tibor
Gilda	Szekula	Monteróne	Bátosi

Szerda, dec. hó 18-án

Strogoff Mihály utazása Moszkvától Irkuckig.

Törvénykezés.

§ Gondnokság alá helyezések. A pécsi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy *Bereknyei Márton* 27 éves, ev. ref. vallásu, becefai lakost, tékozlás miatt gondnokság alá helyezte. Valamint gondnokság alá helyezte a pécsi királyi törvényszék *Sáska Ferenc*, 62 éves kárászi lakost, elmebaj miatt. Továbbá a szegzárdi törvényszék ifju *Büchner János*, bonyhádi és *Sógor Anna* dunaföldvári lakosokat, szintén elmebaj miatt.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése dec. hó 18-án. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén a napirend előtt semmi incidens nem történt. *Szell Kálmán* megjött Bécsből és sűrűn tanácskozott *Szilágyival, Tiszával, Apponyival, Horánszkyval, Szentiványival.*

A kvótajavaslatához első szónok a néppárti *Mócsy Antal* volt, aki sokat beszélt a liberalizmus ellen és mellékesen a kvóta ellen is.

Messkó László a kvótabizottság kettős lelkiismeretét kritizálta: a régit, a melynek alapján kvótánk fölemelése ellen tiltakozott s az újat, a melylyel azt 3%-kal fölemelte.

Ezalatt híre terjedt a Házban, hogy a vitát berekesztik, mert már csak *Rátkay* van szólásra feliratkozva. A kormány emberei örvendő szaladtak *Szell*hez, megvinni neki a kellemes hírt, de az öröm csakhamar eloszlott, mert *Rátkay* beszéde alatt újlag nyolcan iratkoztak föl szólásra.

Rátkay László fényes beszédben fejtette ki, hogy *Apponyinak* ismeretes nyitlevélbeli indokai a kvótaemelést elfogadására nem akceptálhatók. (Erre *Apponyi* holnap fog felelni.) Felszólította az ifjuságot, hogy ne engedelmeskedjenek a hadügyminiszter törvénytelen hier-es rendeletének. Beszédét azzal végzi, hogy a kiegyezés rabbiincseit a rozsdá fogja lemarni a nemzet testéről.

Szünet után *Pichler Győző* kibeszélte az ülést három óráig, közben újabb szünettel. *Szentiványi* közbeszólására, hogy a *Kossuthpárt* Bánffyban megbízott, pártjának tetszése közt követelte, hogy nevezzen meg neveket. Végül határozati javaslatot adott be, hogy a kormány utasítsa a pragmatika szankció hiteles szövegének betérjesztésére.

TÁVIRATOK.

— **Bécsi tanácskozások.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) *Szell Kálmán* tegnap Bécsben *Clary* miniszterelnökkel értekezett s azután a király egy óra hosszat tartó kihallgatáson fogadta *Szellt.*

A *Clary* visszalépéséről szállongó hírek erősen tartják magukat. Utódja — hir szerint — *Schöneich* tábornok lesz.

— **A szatmári testvérgyilkosság.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Tegnap *Papp Bélát* szembesítették *Zsoldics* juhászszal, a mikor is megrázó jelenet játszódott le. *Papp Béla bevallotta, hogy öcscsét ő maga lölte le.* *Zsoldics* is belelőtt, de az áldozat akkor már halva volt. Jelen volt a gyilkoságnál *Papp Zoltán* is, de abban nem vett aktív részt.

— **Sima újra képviselőjelölt.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A szentesiek tegnap egyhangulag újra *Sima Ferencet* kiáltották ki képviselőjelöltnek.

— **A transzváli háború.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) *Kimberleyből* jelentik, hogy *Becsúána* földön a burok mind fölláztak. *Joubert* már jobban van.

Asquit tegnap beszédet mondott, a melyben kiemelte, hogy nem szabad az angolokat ért csapások jelentőségét túlbecsülni.

A párisi *Havas* ügynökség jelenti, hogy az angol kormánynak az a szándéka, hogy 2000 embert kivon Egyiptomból s azokat Transzvába küldi. Ennek azonban az a hátránya volna, hogy Egyiptom helyőrség nélkül maradna.

— **Visszahelyezett főmérnök.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Szalay Lajos városi főmérnököt Versec város törvényhatósági közgyűlése állítólagos szabálytalanságok miatt november hóban állásától fölfüggesztette. A belügyminiszter azonban a közgyűlés határozatát megsemmisítette s minthogy a fölfüggesztést indokoltnak nem találta, elrendelte, hogy a főmérnököt helyezték vissza állásába.

— **Miniszteri látogatás.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Darányi miniszter tegnap meglátogatta a budai kertészeti tanintézetet, ahol megnézte a párisi kiállításra összegyűjtött tárgyakat.

— **Letartóztatott földbirtokos.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Najernél, a Bécsben letartóztatott sikkasztó földbirtokosnál 9700 frtot találtak. Minthogy az eszéki törvényszék Najer kiadását követeli, Najert átadták a tartományi törvényszéknek. Najert, a ki a fogadóban Lower Miklós londoni takereskedőnek vallotta magát, mindenekelőtt itt vonják felelősségre hamis jelentkezés miatt.

— **Vasúti karambol.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A bécs-egeri vonat Raizitz állomáson tegnap éjjel a bécsi gyorsvonat a 62. sz. gyorsvonatba ütközött. Az utasok közül senki sem sebesült meg. A vonat személyzetéből a két vonatvezető súlyos, egy postahivatalnok könnyű sérülést szenvedett.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV **PLEININGER FERENC**
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

Könyvelő

könyvek lezárásához, leltárak felvételére s egyéb irodai munkálatokra délutánonként még néhány szabad órával rendelkezik. Szives megkeresések „Pontos” jelige alatt a kiadóhivatalba kéretnek.

Uj tűzifakereskedés.

Schuller József és fia Pécs, Vitéz-utca 34.

Ajánja kitűnő minőségű tűzifáját a következő jutányos árakon:

Gyertyánfa hasáb ölenként	12. — kr.
Bükkfa „ „	11.80 „
Kevert hasábfa „ „	11. — „
Gyertyánfa gömbfa	9.75 „
Bükkfa gömbfa	9.50 „
Faszén métermázsánként	2.20 „
Vágott fa „ „	— .80 „

Vágott gömbfa, gyertyán és bükkfa kevert, waggonként 100 mm. a pécsi állomáshoz szállítva 45. — frt.

Megrendelések:

☛ a Maletter-féle telken, ☛

Vitéz-utca 34. szám alatt, a fatelepen, eszközölhetők.

Megrendelések eszközölhetők még: Gyimóthy Gyula ur fűszerkereskedésében Vásártér 1., Blancz József ur papirkereskedésében Király-utca, özv. Tausz V. né dohánytőzsdejében és Mauthner Mór ur fűszerkereskedésében Ferenciek-utca.

Arlejtési hirdetmény.

A Nagy-Harsányban építendő ev. ref. templomtorony építéséhez szükséges föld-, kőmives, elhelyező, kőfaragó, ács, cserépfedő, asztalos, lakatos, mázoló, üveges, toronyóra- és villámhárítóberendezési munkák elkészítése és szállítása iránt a következő feltételek mellett nyilvános pályázat, illetőleg árlejtés hirdettetik:

1. Az árlejtésen résztvehetnek mindazon szakértő hazai iparosok vagy vállalkozók, kik üzletük gyakorlataira hatósági engedéllyel bírnak.

2. Ajánlat csupán az összes fent elősorolt munkákra tehető. A bádigos munka elkészítését az Egyházközség magának tartja fenn.

3. Csakis azon ajánlatok fognak figyelembe vétetni, melyekben az egységárak, az esetleges százalék-engedmények és a végösszeg úgy számjegyekkel, mint betűkkel ki vannak írva.

4. Távirati uton küldött ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

5. A lepecsételt ajánlatok legkésőbb 1899. évi december hó 29-én déli 12 óráig az ev. ref. lelkészi hivatalhoz (Nagy-Harsány, Baranyamegye) nyújtandók be.

6. Az ajánlattevő vállalkozók tartoznak az ajánlat összegének 10%-át bánom-pénz gyanánt készpénzben, vagy az állami építkezéseknél elfogadott érték-papirban az ajánlathoz mellékelni, vagy előzőleg a nagy-harsányi ev. ref. Egyház pénztáránál elhelyezni.

7. Fentartja magának az építendő egyház, hogy az ajánlattevő vállalkozók közül, a jutányosság szem előtt tartása mellett, a munka végrehajtásával azt a vállalkozót bizza meg, ki a jó és helyesen készített munkák teljesítése iránt már eleve is a legtöbb biztosítékot képes nyújtani.

8. A munkálatokra vonatkozó általános és különleges vállalati feltételek, tervek és a költségvetés a nagy-harsányi ev. ref. lelkészi hivatal irodájában jelen hirdetmény közzétételétől kezdve megtekinthetők.

9. A munka 1900. évi április hó 1-én megkezdendő és olyképen folytatandó, hogy az épület 1900. évi szeptember hó 30-án átadható legyen.

10. A vállalati általános és különleges feltételek a szerződési minta tudomásul vételének elismerése végett ugyanott minden ajánlattevő vállalkozó által előzetesen aláírandók lesznek, vagy pedig azok ismerete és elfogadása az ajánlattevésnél írásban kinyilatkoztatandó.

11. A beadott ajánlatok ugyanott f. évi december hó 29. napján délután 2 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Kelt Nagy-Harsányban, 1899. évi december hó 16.

IVÁNYOS SOMA
ev. ref. lelkész.

GEIDEL LAJOS
egyházgondnok.

☛ Utolsó előtti hét! ☛

100.000 koronás,

5 egyenként 20.000 koronás

főnyereményeket tartalmaz a

Nagy Jótékonyági Sorsjáték

a budapesti poliklinikai egyesület kórháza javára s kétségkívül a legszebb, legolcsóbb és legcélszerűbb

karácsonyi ajándék,

melyet egy sorsjegy megvétele által

csak 1 koronaért nyerni lehet.

Kívánatra az összes nyeremények 20% levonásával készpénzben beváltatnak.

Minden sorsjegy mind a 6 huzáson játszik s így egyetlenegy sorsjeggyel 6 főnyereményt is meg lehet útni.

☛ Első huzás visszavonhatatlanul már 1900. január 4. ☛

Sorsjegyeket ajánl:

Krausz Simon és fia, Schapringer J. és Ullmann M. K. Pécssett.